

2024 58

Elektronik (e-) Belgelere İlişkin Yapılan Değişiklikler

[Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 509\)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Sıra No: 573\)](#)

12.11.2024 günlü Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Bu değişiklik Tebliği ile; e-Arşiv Fatura, e-Dekont, e-Adisyon, e-Bilet, e-Müstahsil Makbuz, e-Gider Pusulası belgesi uygulanmalarına yönelik değişikliklere veya ek açıklamalara yer verilmiştir.

1) e-Arşiv Fatura Düzenleme Zorunluluğunun Kapsamı Genişletilmektedir

Bilindiği üzere e-Arşiv Fatura uygulaması ikiye ayrılmaktadır;

1. Zorunlu olarak e-Arşiv Uygulamasına dahil olan mükellefler, ki bunlar e-fatura uygulamasına dahil olanlar ile aracı hizmet sağlayıcıları, internet ortamında ilan yayınlayanlar, internet reklamcılığı hizmet aracıları ile kendilerine veya aracı hizmet sağlayıcılarına ait internet sitelerinde veya diğer her türlü elektronik ortamlarda mal veya hizmet satışını gerçekleştirenlerdir. Bunların Tebliğin "V.7." ve "VIII." numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde kağıt fatura düzenlemeleri tamamıyla yasaklanmış olup, düzenleyecekleri tüm faturaları, bedeli ne olur ise olsun e-Fatura veya e-Arşiv Fatura olarak düzenlemeleri zorunlu hale getirilmiştir.

2. Zorunlu olarak e-Arşiv Uygulamasına dahil olmayan diğer mükellefler, mevcut durumda ve 31.12. 2024 tarihine kadar 5 Bin TL'yi (vergi mükelleflerine düzenlenenler açısından Kanunun 232 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen, işlemin gerçekleştiği yıla ait, fatura düzenleme zorunluluğuna ilişkin tutarı) aşması halinde, söz konusu faturaları e-Arşiv Fatura olarak düzenlemek zorundadırlar.

Bu Tebliğ ile yapılan değişiklik uyarınca, zorunlu e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce, düzenlenecek faturaların;

- **1/1/2025** ila **31/12/2025** tarihleri arasında **vergiler dahil toplam tutarının 3 Bin TL'yi aşması halinde,**

- **1/1/2026** tarihinden itibaren **ise tutarına bakılmaksızın,**

e-Arşiv fatura olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

Tabi ki bu durum, her iki mükellef grubu için de geçerli olmak üzere; fatura düzenleme haddini aşmayan satışlarını (2024 yılı için 6900 TL) Ödeme Kaydedici Cihaz Fişi ile belgelendirmelerine engel değildir.

2) İDİS'e Geçiş Zorunluluğu Getirilen Mükelleflerden Cirosu 1 Milyon TL'yi Aşanların Tümü e-İrsaliye Kapsamına Alınmaktadır

Bilindiği üzere e-irsaliye uygulamasına zorunlu olarak geçme konusundaki brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) limiti 10 Milyon TL'dir. Bu limit İnşaat Demiri İzleme Sistemine ("İDİS") kayıtlı mükellefler için 1 Milyon TL'ye düşürülmektedir.

Buna göre İDİS'e geçiş zorunluluğu getirilen mükelleflerden brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 2024 ve müteakip hesap dönemlerinde 1 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler zorunlu olarak e-İrsaliye kapsamına alınmaktadır.

Mevcut Tebliğe göre mükelleflerin söz konusu şartların sağlandığı ayı izleyen dördüncü ayın başından itibaren e-İrsaliye uygulamasına geçmeleri ve bu tarihten itibaren düzenleyecekleri sevk irsaliyelerini e-İrsaliye olarak düzenlemeleri ve kayıtlı kullanıcılardan da e-İrsaliye olarak almaları zorunlu bulunmaktadır. Buna göre İDİS kapsamındaki mükelleflerden 2024 yılı brüt satış hasılatı 1 Milyon TL üzerinden olanlarının 1 Mayıs 2025 tarihinden itibaren e-irsaliye uygulamasına geçmeleri gerekmektedir.

3) e-Dekont Uygulamasından Yararlanabilecek Mükelleflere Finansman Şirketleri, Tasarruf Finansman Şirketleri, Ödeme Kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşları da Eklenmiştir

509 Nolu Tebliğin "IV. 11. e-Dekont Uygulaması" başlıklı bölümünde yapılan değişiklikler ile; VUK Genel Tebliği (Sıra No:435)'nin (2) numaralı bölümünde sayılan "Finansman Şirketleri, Tasarruf Finansman Şirketleri, Ödeme Kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşları" istemeleri halinde 1/1/2025 tarihinden itibaren e-Dekont Uygulamasına uygulamaya dahil olabileceklerdir.

Değişiklik öncesinde e-dekont uygulamasından münhasıran Bankalar yararlanabilmekteydiler.

4) e-Adisyon Belgesinde Bulunması Gereken Bilgilerin Bazıları Kaldırılmıştır

Bu Tebliğ ile "IV.12.3 e-adisyon belgesinin düzenlenmesi ve belgede bulunması gereken bilgiler" başlıklı bölümünün d bendi yürürlükten kaldırılmak suretiyle; e-Adisyon belgesinin ilişkili olduğu e-Fatura veya e-Arşiv Fatura'nın evrensel tekil tanımlama numarası (ETTN) veya perakende satış fişinin düzenlendiği ÖKC cihazının sicil numarasının yer alması zorunluluğu 12.11.2024 tarihi itibarıyla kaldırılmıştır.

5) Özel Entegratöre Uygulanacak Yaptırımlar Açıklanmıştır.

Tebliğin "V.1.2. Özel Entegratörlerin Bilgi İşlem Sistemi Aracılığıyla Kullanım (Özel Entegratör Yöntemi)" başlıklı bölümünün dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen fıkra ile özel entegratöre uygulanacak yaptırımlar açıklanmıştır. Buna göre;

5.1. e-Belgelerin oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması ile bunlara ilişkin sistem ve yazılım gereksinimleri hususlarında ilgili kanun ve tebliğ ile Bakanlık ve Başkanlıkça yayımlanan kılavuzlarda belirlenen usul ve esaslara aykırı davrandığı tespit edilen özel entegratörlere 213 sayılı Kanunun ilgili ceza hükümleri tatbik olunacaktır.

5.2. Ayrıca söz konusu özel entegratörlere münasip bir süre verilerek bahse konu eksikliklerin giderilmesi istenilecektir. Verilen süre içerisinde söz konusu eksiklikleri gidermeyen özel entegratörler ile giderilmesi istenen eksikliği aynı takvim yılı içerisinde birden fazla kez tespit edilenlerin özel entegratörlük izinleri Başkanlık tarafından iptal edilebilecektir. İzinleri iptal edilen özel entegratörlerin, iptal edilen izinlerine ilişkin özel entegratörlük başvuruları, izinlerinin iptal edildiği tarihten itibaren bir yıl geçmeden değerlendirilmeye alınmayacaktır.

6) Bilgi İşlem Sistemlerinin Başkanlık Bilgi Sistemleri ile Doğrudan Entegre Edilmesi Yoluyla Kullanımı (Doğrudan Entegrasyon Yöntemi) Uygulamasına İlişkin Değişiklikler

V.1.3. Bilgi İşlem Sistemlerinin Başkanlık Bilgi Sistemleri ile Doğrudan Entegre Edilmesi Yoluyla Kullanım (Doğrudan Entegrasyon Yöntemi)" başlıklı bölümünde yapılan değişiklikler ile aşağıdaki konulara açıklık getirilmiştir.

6.1. Bu yöntemden yararlanmaya ilişkin koşullar GİB tarafından belirlenecektir

Mükelleflerin Doğrudan Entegrasyon Yönteminden yararlanabilmeleri mükelleflerin "Bilgi işlem sistemlerinin yeterli olması" gibi son derece muğlak bir koşula bağlanmış bulunmaktaydı.

Yapılan değişiklik ile bu yöntemden yararlanmak "Faaliyet konusu, mükellefiyet süresi, vergi, şirket veya mükellefiyet türü, aktif ya da öz sermaye büyüklüğü, brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı), sektör, düzenlenen belge sayısı ile bilgi işlem altyapısı gibi hususlarda Başkanlık tarafından belirlenen şartları sağlayan ve başvuruları Başkanlıkça uygun bulunan mükelleflerin" şeklinde daha nesnel koşullara bağlanmıştır. Başkanlığın kısa sürede faaliyet konusu ve parasal büyüklükler konularında bir belirleme yapacağı beklenmektedir.

6.2. Bu yöntemden yararlanmaya ilişkin koşullara uygulanacak yaptırımlar belirlenmiştir

Doğrudan entegrasyon yöntemini kullanan mükelleflerden Başkanlık tarafından belirlenen şartları sağlayamayanların hesapları, Başkanlık tarafından kendilerine bildirimde bulunularak, bu durumun tespitini izleyen üçüncü ayın başı itibarıyla kapatılacaktır.

e-Belgelerin oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması ile bunlara ilişkin sistem ve yazılım gereksinimleri hususlarında ilgili kanun ve tebliğ ile Bakanlık ve Başkanlıkça yayımlanan kılavuzlarda belirlenen usul ve esaslara aykırı davrandığı tespit edilen doğrudan entegrasyon yöntemini kullanan mükelleflere 213 sayılı Kanunun ilgili ceza hükümleri tatbik olunacaktır.

Ayrıca söz konusu mükelleflere münasip bir süre verilerek bahse konu eksikliklerin giderilmesi istenilecektir. Verilen süre içerisinde söz konusu eksiklikleri gidermeyen mükellefler ile giderilmesi istenen eksikliği aynı takvim yılı içerisinde birden fazla kez tespit edilenlerin doğrudan entegrasyon hesapları, Başkanlık tarafından kendilerine bildirimde bulunularak kapatılabilecektir.

Kendilerine bildirimde bulunulan mükelleflerin söz konusu süre içerisinde e-Belge uygulamalarından yararlanma yöntemlerinden diğerlerine dâhil olmaları için yapmaları gereken işlemleri tamamlamaları gerekmektedir.

7) e- Dekonta Belge Numarasına Yönelik Değişiklik Yapılmıştır

Bu konuda yapılan değişikliklere göre; e-Dekonta, seri-sıra numarası yerine 4 haneli birim kodu ve en az 14 haneli sıra numarasından oluşan numaranın kullanılabileceğine yönelik düzenleme kaldırılmıştır. Buna göre e-Dekonta, seri-sıra numarası yerine 3 haneli birim kodu ve 13 haneli sıra numarasından oluşan belge numarası kullanılacaktır.

8) E-Müstahsil Makbuzunun ve e-Gider Pusulasının Muhataplarının Bilgilerinin Bilgi Teknolojileri Ve/Veya İletişim Araç ve Ortamları Üzerinden Doğrulanması da Mümkün Olabilecektir

Tebliğin "V.5.5." ve "V.5.6." başlıklı bölümlerinde yapılan değişikliklere göre; e-Müstahsil Makbuzunun ve e-Gider Pusulasının çıktısının muhatabı tarafından ıslak imza ile imzalanarak düzenlenmesi yerine, Başkanlık tarafından faaliyet konusu, mükellefiyet süresi, vergi, şirket veya mükellefiyet türü, aktif ya da öz sermaye büyüklüğü, brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı), sektör ve düzenlenen belge sayısı gibi kriterler ayrı ayrı veya birlikte dikkate alınarak belirlenen mükellefler için uygulanmak üzere, sözü geçen belgelerin muhataplarının bilgilerinin bilgi teknolojileri ve/veya iletişim araç ve ortamları üzerinden doğrulanması ve gerekli olan bilgilerin belgelerde yer alması suretiyle düzenlenmesi de mümkündür.

Başkanlık, bu uygulamadan yararlanabilecek mükellefleri, mükellefler tarafından yapılacak başvuruya ilişkin hususları, bu uygulama kapsamında düzenlenecek belgelerde bulunması gereken bilgiler ile bu belgelerin düzenlenmesinde uyulacak usul ve esasları ve uygulamaya yönelik diğer hususları ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanacak kılavuzlarla belirlemeye, bu uygulamadan yararlanacak mükelleflere bu kapsamda düzenledikleri belgelere ilişkin olarak düzenli bilgi verme yükümlülüğü getirmeye yetkilidir.

9) e-Belge yerine Kağıt Olarak Fatura Düzenlenebilecek Durumlar Arasına, E-Fatura Yerine, E-Arşiv Fatura Düzenlenmesine Yönelik İbare de Eklenmiştir

509 sıra No.lu Genel Tebliğin "V.7. e-Belge Olarak Düzenlenme Zorunluluğu Getirilen Belgelerin Kâğıt Olarak Düzenlenebileceği Haller" başlıklı bölümünde yapılan değişiklik ile; e-Belge yerine kağıt olarak fatura düzenlenebilecek durumlar arasına, e-Fatura yerine, e-Arşiv Fatura düzenlenmesine yönelik ibare de eklenmiş olup, Tebliğin V.7. Bölümünde yer alan özel durumların olduğu süreler içerisinde (belgelerin kanunen düzenlenmesi gereken sürenin geçirilmemesi kaydıyla) düzenlenecek kağıt faturalar nedeniyle özel usulsüzlük cezası kesilmeyeceği açıklanmıştır.

Bu Sirkülerimize ilişkin görüş, öneri ve sorularınızı info@narcon.com.tr'ye iletebilirsiniz.

Saygılarımızla.

NARCON YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

www.narcon.com.tr

15.11.2024